

Eelnõu

PEALINNAPIIRKONNA VALDADE JA LINNADE KOOSTÖÖLEPING

„____“ _____ 2011.a.

HARKU VALD, edaspidi - **Koostööpartner 1**, keda esindab vallavanem Kaupo Rätsepp, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

JÕELÄHTME VALD, edaspidi - **Koostööpartner 2**, keda esindab vallavanem Andrus Umboja, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

KIILI VALD, edaspidi - **Koostööpartner 3**, keda esindab vallavanem Valeri Kukk, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

MAARDU LINN, edaspidi - **Koostööpartner 4**, keda esindab linnapea Georgi Böstrov, linnavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

RAE VALD, edaspidi - **Koostööpartner 5**, keda esindab vallavanem Veigo Gutmann, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

SAUE LINN, edaspidi - **Koostööpartner 6**, keda esindab linnapea Harry Pajundi, linnavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

SAUE VALD, edaspidi - **Koostööpartner 7**, keda esindab vallavanem Andres Laisk, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

SAKU VALD, edaspidi - **Koostööpartner 8**, keda esindab vallavanem Kuno Rooba, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

TALLINNA LINN, edaspidi - **Koostööpartner 9**, keda esindab linnapea Edgar Savisaar, linnavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

VIIMSI VALD, edaspidi - **Koostööpartner 10**, keda esindab vallavanem Haldo Oravas, vallavolikogu 2011. otsuse nr alusel.

Eraldi või koos nimetatud ka Pool või Pooled

On ühel meelel, et järgmistes valdkondades on vajalik pealinnapiirkonna linnade ja valdade koostöö:

1. Ühistranspordi korraldus;
2. Jäätmehooldus;

3. Piiriülese mõjuga ruumiline planeerimine;
4. Ühisveevärgi, kanalisatsiooni ja sademevee õiguslikud regulatsioonid;
5. Haridus- ja sotsiaalasutuste võrgustiku planeerimine;
6. Piiriüleste kergliiklusteede rajamine ja hooldus.

Võttes endale järgmised koostööeesmärgid:

1. Pealinnapiirkonna haldusvõimekuse ja jätkusuutlikkuse tõstmine koostöö ja avalike teenuste ühise pakkumise kaudu;
2. Pealinnapiirkonnas ühiste avalike teenuste standardite kehtestamine ning ühine avalike teenuste osutamine;
3. Ühiste avalike teenuste finantseerimismudeli rakendamine.

Lähtudes järgmistest asjaoludest:

1. Osalised on Harjumaa Omavalitsuste Liidu liikmed;
2. Vastavalt Harjumaa Omavalitsuste Liidu põhikirja § 4 on liidu ülesanneteks muuhulgas:
 - 2.1 Maakonna linnade ja valdade vahelise koostöö arendamine;
 - 2.2 Ühistegevusega maakonna ühtlasele, tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine;
 - 2.3 Kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine;
 - 2.4 Luua ühistöö kaudu liikmetele soodsamaid võimalusi oma ülesannete täitmiseks;
 - 2.5 Korraldada tasuliste ja tasuta teenuste osutamist liikmetele.
3. Vastavalt Harjumaa Omavalitsuste Liidu põhikirja § 6 lg 1 p 1 on liikmel õigus teha Liidu organitele ettepanekuid;
4. Vastavalt Harjumaa Omavalitsuste Liidu põhikirja § 14 lg 1 p 8 kuulub Liidu juhatuse pädevusse moodustada vajadusel alalisi ja ajutisi komisjone.
5. Vastavalt Halduskoostöö seaduse § 9 otsustab kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise volikogu, kes volitab halduslepingut sõlmima valla või linnavalitsuse.
6. Vastavalt Kohaliku omavalitsuse liitude seaduse § 9 lõikele 1 täidab liit kohaliku omavalitsuse ülesandeid, mille liidu kaudu ühiselt täitmise on otsustanud üldkoosolek. Üldkoosolek võib otsustada ülesande täitmiseks võtmise teiselt liidult lepingu alusel.
7. Vastavalt Riigihangete seaduse § 13 lg 2 on Hankijal on õigus volitada teisi isikuid tegema hankemenetlusega seotud toiminguid.

sõlmisid käesoleva lepingu alljärgnevatel tingimustel:

1. Üldsätted

1.1 Lepinguga määratakse pealinnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksuste ühistegevuse eesmärgid ja ülesanded nende eesmärkide elluviimiseks, finantseerimiseks ning koostöö jätkusuutlikkuse tagamiseks.

2. Lepingu jõustumine ja tähtaeg

2.1 Leping jõustub selle allakirjutamisest Osaliste poolt ja on tähtajatu.

3. Poolte ülesanded

3.1 Pooled lepivad kokku, et:

3.1.1 Teevad Harjumaa Omavalitsuste Liidu juhatusele ettepaneku moodustada alalise komisjonina Pealinnapiirkonna Nõukogu (*edaspidi Nõukogu*) ja esitavad käesoleva lepingus Nõukogu töökorralduse alused.

3.1.2 Koostavad järgmised ühised õigusaktid ning esitavad need arutamiseks Poolte volikogudele kahe kuu jooksul arvates eelnõu heaks kiitmisest Nõukogus:

3.1.2.1 Pealinnapiirkonna ühine ühistranspordi arengukava ja ühine ühistranspordi standard;

3.1.2.2 Pealinnapiirkonna koolieelsete lasteasutuste ja haridusasutuste võrgustiku arengukava;

3.1.2.3 Pealinnapiirkonna valdade ja linnade ühine jäätmekava;

3.1.2.4 Pealinnapiirkonna valdade ja linnade ühine jäätmehoolduseeskiri;

3.1.2.5 Pealinnapiirkonna ühine korraldatud jäätmeveo kord;

3.1.2.6 Pealinnapiirkonna ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava;

3.1.2.7 Pealinnapiirkonna ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskiri;

3.1.2.8 Pealinnapiirkonna valdade ja/või linnade ning vee-ettevõtja vahelise halduslepingu näidisvorm.

3.1.2.9 Pealinnapiirkonna linnade ja valdade ehitusmääruste muudatused piiriülese mõjuga detailplaneeringute menetluse ja ühiste dokumentatsiooni vormide rakendamise kohta või õigusakt piiriülese mõjuga detailplaneeringute menetluse ja ühiste dokumentatsioonivormide rakendamise kohta;

3.1.3 Volitavad Harjumaa Omavalitsuste Liitu läbi viima käesoleva lepingu eesmärgi täitmiseks vajalike uuringute, analüüside, ekspertiiside ja nende lähteülesannete ning õigusaktide eelnõude hankimist lähtudes Nõukogu poolt heaks kiidetud lähteülesannetest;

4. Pooled kohustuvad

4.1 Lähtuma Lepingu eesmärgist ja Lepingu püstitatud ülesannetest.

- 4.2 Esitama käesoleva Lepingu raames koostatud ja Nõukogu poolt kooskõlastatud õigusaktide eelnõud ja muud küsimused arutamiseks volikogule/valitsusele.
- 4.3 Esitama käesoleva Lepingu punktis 3.1.2 nimetatud valdkondades koostatud õigusaktide eelnõud enne vastuvõtmist arvamuse saamiseks Nõukogule.
- 4.4 Nimetama oma esindaja Nõukogu koosseisu ning võimaldama oma teenistujatel osaleda käesoleva Lepingu raames moodustatud töögruppide töös.
- 4.5 Eraldama Harjumaa Omavalitsuste Liidule käesolevas lepingu punktis 6 kokkulepitud korras vahendid Lepinguga ettenähtud õigusaktide koostamiseks, uuringute ja ekspertiiside tellimiseks ja projektide kaasfinantseerimiseks.
- 4.6 Kuulama Pooleks oleva valla või linna volikogu istungil ära Nõukogu aastaaruande.
- 4.7 Teavitama üksteist viivitamatult ja kirjalikult asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada Lepingu täitmist ning takistada Lepingus sätestatud eesmärkide saavutamist.

5. Nõukogu

5.1 Pooled teevad Liidu juhatusel ettepaneku moodustada Lepingus sätestatud tegevuste koordineerimiseks ja ühiste seisukohtade kujundamiseks Liidu komisjonina Nõukogu ning määrata Nõukogu ettepanekul Nõukogu esimees.

5.2 Nõukogu koosseisu nimetab iga Pool ühe liikme ja ühe asendusliikme, välja arvatud Tallinna linn, kes nimetab 3 liiget ja 3 asendusliiget. Liikme nimetab osaleva valla või linna volikogu. Liikme volitused kehtivad kuni volikogu volituste lõpuni. Pool võib oma liikme ja asendusliikme Nõukogust igal ajal tagasi kutsuda ja nimetada uue liikme ja asendusliikme.

5.3 Nõukogu esimehe ja aseesimehe nimetab Nõukogu ettepanekul Liidu juhatus.

5.4 Pooltel on õigus esitada küsimusi Nõukogus arutamiseks. Nõukogu koosolekud toimuvad vähemalt üks kord kvartalis. Koosolek on otsustusvõimeline kui sellest võtab osa vähemalt kaks kolmandikku Nõukogu liikmetest ja koosoleku toimumise aeg, koht, päevakord ning arutamisele tulevad materjalid on liikmetele teatavaks tehtud vähemalt 4 päeva enne koosolekut. Nõukogu päevakorra koostab Nõukogu esimees või tema äraolekul aseesimees. Pooltel on õigus esitada küsimusi Nõukogule arutamiseks.

5.5 Nõukogu võib erinevate valdkondlike küsimuste läbitöötamiseks moodustada teadlastest ja erialaspetsialistest töögrupe.

5.6 Nõukogu kinnitab:

5.6.1 Iga-aastase tegevusplaani;

5.6.2 Uuringute, analüüside, ekspertiiside, projektidetaotluste, õigusaktide eelnõude ning teiste käesoleva lepingu raames tellitavate dokumentide lähteülesanded ja hankedokumendid;

5.6.3 Lepingu raames läbiviidavate hangete hanketulemused;

5.6.4 Nõukogu nimel tehtavad avaldused ja pöördumised Pooltele ja avalikkusele

5.7 Nõukogu kooskõlastab ja esitab Pooltele arutamiseks ja volikogus õigusaktina vastu võtmiseks käesoleva lepingu punktides 3.1.2.1-3.1.2.9 nimetatud eelnõud ning teised käesoleva lepingu raames koostatud kohaliku omavalitsuse õigusaktide eelnõud.

5.8 Nõukogu annab arvamusi käesoleva lepingu punktis 3.1.2 nimetatud valdkondades Poole poolt iseseisvalt koostatud volikogu ja valitsuse õigusaktide eelnõude kohta. Arvamus esitatakse kahe nädala jooksul arvates vastava eelnõu esitamisest Nõukogule.

6. Koostöö finantseerimine

6.1 Pooled lepivad kokku, et eraldavad oma eelarves lepinguga ettenähtud ülesannete täimiseks st uuringute, analüüside, ekspertiiside ja nende lähteülesannete ning õigusaktide eelnõude ettevalmistamise korraldamiseks Harjumaa Omavalitsuste Liidule igal aastal vahendeid järgmiselt:

6.1.1 Harku vald, Jõelähtme vald, Kiili vald, Maardu linn, Rae vald, Saku vald, Saue linn, Saue vald ja Viimsi vald eraldavad iga aasta 1. jaanuari seisuga linna või valla elanike registris oleva elaniku kohta eurot.

6.1.2 Tallinna linn eraldab summa, mis võrdub punktis 6.1.1 nimetatud valdade ja linnade kogusummaga.

6.2 Vahendid kantakse Harjumaa Omavalitsuste Liidu arvele hiljemalt eelarveaasta 1. aprilliks.

7. Lepingu lõpetamine

7.1 Pooled on õigus Leping üles öelda koostöös osaleva valla või linna volikogu otsuse alusel. Lepingu lõpetamise otsus tuleb teha hiljemalt koostööst lahkumisele eelneva kalendriaasta 1. aprilliks.

7.2 Pool loetakse koostööst lahkunuks otsuse tegemise järgneva kalendriaasta 1. jaanuarist.

8. Lõppsätted

8.1 Käesoleva Lepinguga võivad volikogu otsuse alusel ühineda teised pealinnapiirkonnaga piirnevad kohaliku omavalitsuse üksused. Taotleja loetakse Lepinguga liitunuks kui selle on kooskõlastanud Nõukogu ja kõik Pooled on volikogu otsusega andnud selleks oma nõusoleku.

8.2 Punkti 8.1 alusel lepinguga liitunud liige saab Nõukogusse esitada ühe liikme ja ühe asendusliikme. Uus liige eraldab lepinguga täitmiseks vajalikke vahendeid punktis 6.1.1 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksustega võrdsetel alustel.

8.3 Pooled kinnitavad, et:

- 8.3.1 Neil on kõik õigusaktidest tulenevad volitused Lepingu sõlmimiseks ja sellest tulenevate kohustuste täitmiseks.
- 8.3.2 Lepingu sõlmimine ei ületa ega riku:
- 8.3.2.1 Poolte pädevust;
- 8.3.2.2 Ühegi õigusakti sätteid, mis kehtib Poole suhtes;
- 8.3.2.3 Mistahes lepingust või muust kokkuleppest tulenevat ükskõik millist tingimust või kohustust, mis kehtib Poole suhtes;
- 8.4 Leping koos Lisadega moodustab ühtse ja tervikliku kokkuleppe Poolte vahel, mis asendab kõiki samade Poolte vahel varem seoses Lepingu eesmärgiga sõlmitud mistahes suulisi või kirjalikke kokkuleppeid.
- 8.5 Kõik Lepingu muudatused ja täiendused jõustuvad pärast nende allakirjutamist osaliste poolt või Poolte poolt kirjalikult määratud tähtajal.
- 8.6 Pooled kohustuvad käituma teineteise suhtes lähtuvalt mõistlikkuse ja hea usu põhimõtetest. Lepingu täitmisest, tõlgendamisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevad erimeelsused ja vaidlused lahendavad Pooled vastastikusel mõistmisel põhinevate läbirääkimiste teel.
- 8.7 Nõukogul on õigus Liige, kes rikub käesoleva lepinguga võetud kohustusi sh lepingu punktiga 6 sätestatud finantseerimiskohustust, liikmete hulgast välja arvata, vastav otsus tehakse nõukogu 2/3 häälteenamusega.
- 8.8 Leping on vormistatud _____ identses võrdset juriidilist jõudu omavas eksemplaris, millest iga Pool saab ühe.

Poolte andmed:

SELETUSKIRI

Pealinnapiirkondade valdade ja linnade koostöölepingu juurde

Käesolev lepingu projekt on koostatud lähtudes Harjumaa Omavalitsuste Liidu poolt tellitud ja Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismidest rahastatud regionaalarengu projekti „Pealinnaregiooni omavalitsusüksuste koostöö ja haldusvõimekuse tõstmine“ käigus tehtud analüüsi tulemusest.

Eelnimetatud regionaalarengu projekti eesmärgiks oli tõsta Tallinna ja tema naabervaldade (Pealinnaregiooni) haldusvõimekust ja jätkusuutlikkust eelkõige läbi avalike teenuste arendamise ning piirkonna arengulahenduste väljatöötamise. Samuti suurendada Pealinnaregiooni koostööd regionaalsel tasandil ja parendada piirkonna majanduskeskkonda ja ettevõtluse jätkusuutlikkust.

Eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks seati ülesanneteks:

- Kokku leppida Pealinnaregiooni ühiste avalike teenuste loetelu.
- Kasvatada omavalitsuste teadlikkust ühiselt teenuste osutamise efektiivsusest.
- Teostada Kopenhaageni, Oslo ja Helsingi pealinnaregioonide koostöö kogemuste uuring ja analüüs sellest, mis oleks Pealinnaregioonile kasulik sealt üle võtta.
- Töötada välja ühtsed kvaliteedistandardid kokkulepitud avalike teenuste osutamisel.
- Teostada eksperthinnang ühiste teenuste osutamise juhtimismudeli ja ühiste teenuste osutamise õigusliku raamistiku kohta ning ette valmistada omavalitsuste tasandil seadusandlikud aktid teenuste delegerimiseks ning osutamiseks (tellimiseks). ***Koostada Pealinnaregiooni koostööregulatsioon.***
- Teostada eksperthinnang ühiste teenuste finantseerimismudeli kohta ja teha ettepanekud selle rakendamiseks.
- Ette valmistada vajalikud seadusmuudatusettepanekud riiklikul tasandil.

Projekti dokumentatsioon sh läbiviidud analüüsid on kättesaadavad projekti koduleheküljel <http://43939.edicypages.com/dokumentatsioon>

Käesolev leping on koostatud eeldusel, et Eesti kohaliku omavalitsuse koostöömudel põhineb endiselt vabatahtliku koostöö mudelil ja kehtivaid seadusi ei muudeta. Nagu Tallinna Tehnikaülikooli poolt läbi viidud uuringus välja toodi, tingib praegune õigusruum mitmesuguseid riske. Nendest riskidest peamine on koostöö vabatahtlikkus ja sellest tulenev vähene õiguskindlus.

Koostöö on vabatahtlik ja selles osalemine või mitte osalemine on iga kohaliku omavalitsuse üksuse vabatahtlik volikogu ainupädevusse kuuluv otsustus. Ühiste avalike teenuste standardite kehtestamine on võimalik üksnes nii, et kõik koostööd tegevad kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestavad ühiselt kokkulepitud identse õigusakti eraldi volikogu või (teatud juhtudel kui volitusnorm võimaldab) valla- või linnavalitsuse määrusega. (sisuliselt kehtestavad kõik volikogud /valitsused/ identse õigusakti). Kuna iga volikogu võib igal ajal oma otsustusi muuta,

siis ei ole selline koostöö viis õiguskindel ega jätkusuutlik. Seda on kinnitanud ka olukord, kus majandusraskustesse sattunud vallad ja linnad lahkuvad üleriigilistest või maakondlikest omavalitsusliitudest.

Paraku ei võimalda kehtiv õigusruum ka teistsuguseid lahendusi, mistõttu ühe alternatiivina on nimetatud koostööleping siiski välja pakutud.

Eelpool toodud riski vähendamiseks on koostöölepingus sätestatud kaks põhimõtet:

1. Kõik koostöös osalemise ja mitteosalemise otsustused langetab volikogu;
2. Koostöölepingu Liikme algatusel lõpetamine on võimalik üksnes teatud etteütlemissajaga, milleks on 9 kuud. (otsustus tuleb teha 1. aprilliks, osalemine lõppeb 31. detsembril)

Koostööleping on pealinnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksuste vabatahtlik kokkulepe, millega koostööga liitunud vallad ja linnad võtavad endale ülesandeks viia ellu järgmised pealinnapiirkonna arenguga seonduvad ülesanded:

- Ühistranspordi, jäätmehoolduse jt piirkondliku tähtsusega ülesannete ühine lahendamine ja ühiste avalike teenuste tagamine;
- Ühine õigusruumi kujundamine ja õigusaktide vastuvõtmine piirkondliku tähtsusega valdkondades.

Leping eeldab osapoolte vahelist head tahet ja konsensuslikku otsustust koostöös osaleda. Koostöövorm ei võimalda sanktsioonide rakendamist oma kohustusi mitte täitnud liikmete üle, va võimalus oma kohustusi mitte täitnud liige koostöölepingu osapoolte hulgast välja arvata.

Pealinnapiirkonnas pole nimetatud ülesannete täitmiseks mõistlik moodustada eraldi juriidilist isikut (mittetulundusühingut), vaid kasutada ära olemasolevaid võimalusi. Kõik osapooled on Harjumaa Omavalituste Liidu liikmed ja vastavalt liidu põhikirjale on lepinguga üles loetletud tegevused (koostöö korraldamine ja arendamine....) ka liidu põhikirjalised ülesanded.

Koostöövaldkonnad on tuletatud pealinnaregiooni uuringu tulemustest.

Koostöölepinguga moodustatakse koostööd koordineeriva organina Pealinnapiirkonna Nõukogu. Pealinnapiirkonna nõukogu on oma sisu poolest liidu komisjoni staatuses. Vastavalt põhikirjale nimetab liidu komisjonide juhid liidu juhatus, sellepärast on käesolevas lepinguga tehtud ettepaneku, et liidu põhikirja järgides nimetab komisjoni (nõukogu) esimehe liidu juhatus, aga seda nõukogu liikmete ettepanekul.

Nõukogu koosseisu kujundamisel on lähtutud sellest, et tegemist on eeskätt konsultatiivse, koordineeriva ja soovitusi jagava koguga, mitte otsustava koguga (õigusakte annavad endiselt valdade ja linnade volikogud ja valitsused) Seetõttu on lähtutud põhimõttest, et nõukogus on igal osalisel 1 koht, Tallinnal 3 kohta. Nõukogus püüeldakse üldjuhul konsensuse saavutamisele.

Nõukogu kinnitab uuringute, analüüside, ekspertiiside, projektidetaotluste, õigusaktide eelnõude ning teiste käesoleva lepingu raames tellitavate dokumentide lähteülesanded ja hankedokumendid, samuti lepingu raames läbiviidavate hangete hanketulemused. Teiseks on nõukogu ülesandeks kooskõlastada ja esitada koostöös osalevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogude arutamiseks pealinnapiirkonnas ühtsed kohaliku omavalitsuse õigusaktid (nt avaliku teenuse standard, ühtne eeskiri vms). Õigusaktide vastuvõtmise ainupädevus jääb endiselt linnade ja valdade volikogudele ning kehtida saab ta ainult siis kui volikogu on selle oma vallas või linnas määrusena kehtestanud.

Nõukogu teeb oma otsustused sh koostöölepingu käigus lepingu täitmiseks eraldatud rahaliste vahendite kasutamise otsused iseseisvalt ning Nõukogu otsused ei vaja täiendavat kinnitamist Liidu juhatuses ja volikogus.

Liidu finantseerimine on kavandatud Põhjamaade eeskujul nii, kus suurim osapool (elanike arv üle 50%) finantseerib koostööd 50% ulatuses ja ülejäänud osapooled 50% ulatuses (lähtudes elaniku arvust 01.01 seisuga) Iga aastane summa on hetkel jäetud lahtiseks ja selle suuruse peavad otsustama linnad-vallad. Summa lepingu täitmiseks nähakse ette iga-aastases eelarves.

Koostööks eraldatud raha kasutamise otsustab nõukogu ja selle sihtotstarbeks on lepingu eesmärgi ja ülesannetega kooskõlas olevate uuringute, ekspertiiside ja analüüside lähteülesannete koostamine, nende läbiviimine ning õigusaktide eelnõude koostamine.

Juriidilise isikuna täidab nimetatud tööde osas Tellija funktsiooni Harjuma Omavalitsuste Liit.

Koostas:

Tallinna Tehnikaülikool

Prof Sulev Mäeltsemees

PhD Mikk Lõhmus